

ຊັບເຜົ່າໂອມາ

ຈາກຊົນນະບົດສູ່ເວທີໂລກ

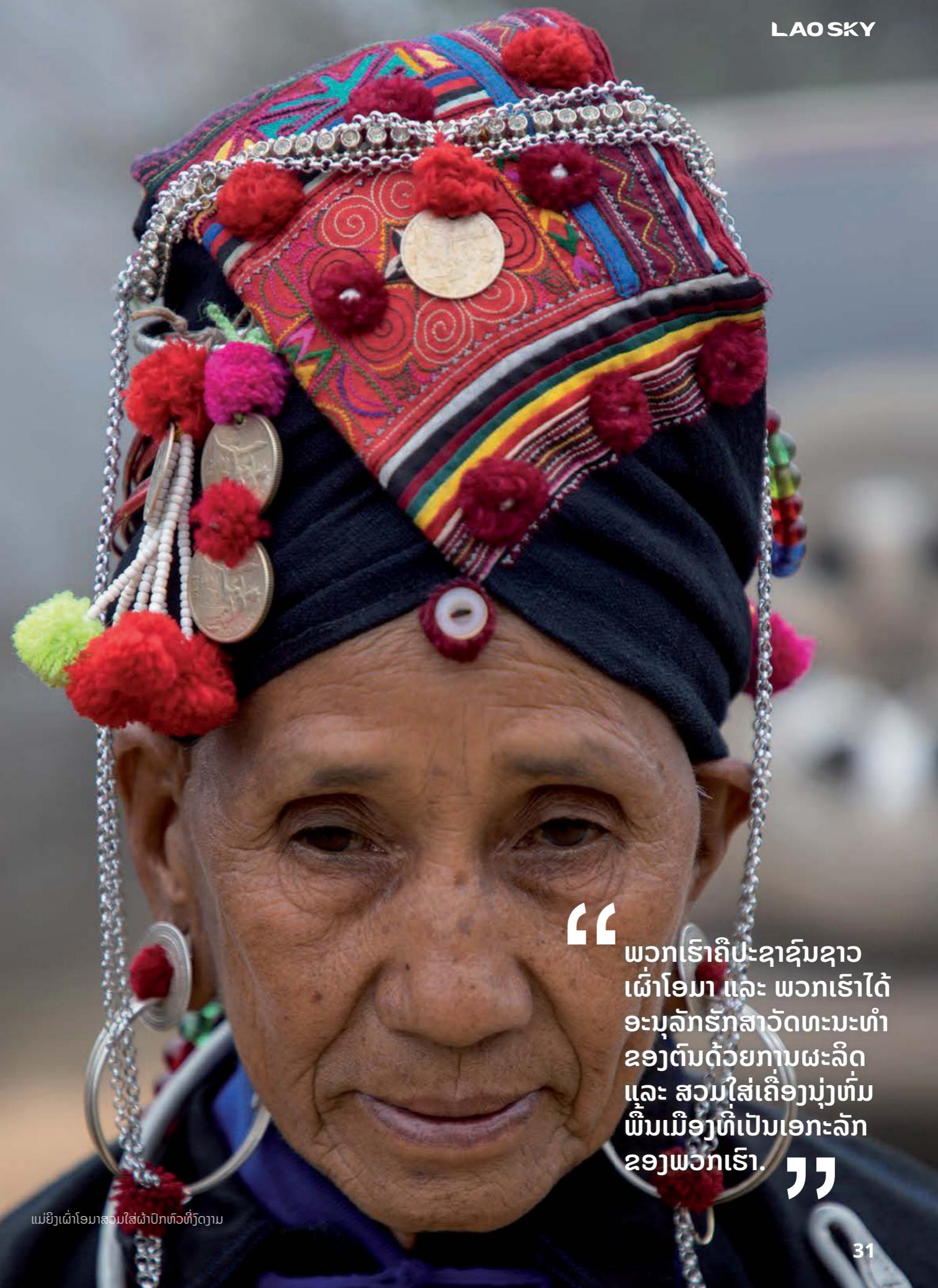
ຂຽນໂດຍ ເຈນນີ້ເພີ້ມ ມັກຄາລັນ
ຮູບໂດຍ ສູນສີລະປະ ແລະ ຊົນເຜົ່າວິທະຍາ
ແປໂດຍ ໄພບູນ ທະນະບົວສີ

ໂອມາ ເປັນກຸ່ມຊົນເຜົ່ານ້ອຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊົນ
ເຜົ່າອາຂາ, ອາໄສຢູ່ເຖິງພູດອຍທ່າງໄກສອກ
ຫຼືກທາງພາກເໜືອຂອງລາວ. ດ້ວຍຈຳນວນ
ປະກອນພຽງ 2,800 ຄົນ ພາຍໃນ 7 ບ້ານ,
ຈຶ່ງບໍ່ມີຊົນເຜົ່າໂອມາໃດໆດໍາລົງຊີວິດຢູ່ນອກປະເທດລາວ. ເນື່ອງ
ຈາກຈຳນວນຕົວເລກນີ້ພຽງທ່ານີ້, ທ່ານອາດຈະຄາດຄະນະໄວ້
ວ່າ ການອອກແບບລວດລາຍພື້ນເມືອງຈະຄ່ອຍໆຈາງຫາຍໄປ
ຈາກປະຫວັດສາດຕາມການເວລາ, ແຕ່ຊ້າພັດພົບເຫັນວ່າ ມີການ
ລອກຮຽນແບບໂດຍແບຣນເສື່ອຜ້າລະດົບໄຮເອນດົງກອງຕາ
ລີ ແລະ ຖືກກອບປື້ນແບບບໍ່ມີເຄີດຕິດ ຫຼື ໄດ້ຮັບຄວາມຍືນຍອມ.

ສູນສີລະປະ ແລະ ຊົນເຜົ່າວິທະຍາ (TAEC) ໄດ້ຮັດວຽກຮ່ວມ
ກັບປະຊາຊົນຊາວເຜົ່າໂອມາບ້ານນ້ຳ ມາແຕ່ປີ 2010, ດັ່ງນັ້ນ

ພວກເຂົາຈຶ່ງມີຄວາມສໍາພັນມາຍາວນານ ແລະ ສາມາດໃຫ້
ຄວາມໄວ້ເນື້ອເຊື້ອໃຈກັນໄດ້. ເນື່ອທີ່ມາງ TAEC ເດີນທາງ
ໄປບ້ານນ້ຳ ເພື່ອອະທິບາຍກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ສະມາ
ຊີກໃນຊົມຊົນຕ່າງໆສະແດງອາລົມຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ປ່ຽນໄປ
ມີທັງຄວາມຫວາດຫວັນ, ສັບສົນ ແລະ ຂຸ່ນໝອງໃຈ. ຊາວ
ເຜົ່າໂອມາ ໄດ້ຫຼືບປັກ ແລະ ຕິດລວດລາຍດອກດວງທີ່
ເປັນເອກະລັກດ້ວຍມີຂອງຕົນ ໃສ່ເທິງຜົນຜ້າທີ່ພວກເຂົາ
ປັ້ນ, ຕໍ່ ແລະ ຍ້ອມສີດ້ວຍຕົນອງ ທັງໝົດນີ້ລົ້ວນແຕ່ເປັນ
ສັນຍະລັກ ທີ່ສະແດງເຖິງຄວາມເປັນຕົວຕົນຂອງພວກເຂົາ.

TAEC ຈຶ່ງໄດ້ຮ່ວມມືກັບຊາວເຜົ່າໂອມາ ໃນການສ້າງແບບຈຳ
ລອງເພື່ອຊ່ວຍປົກປ້ອງມໍລະດົກ ແລະ ຊັບສິນທາງປັນຍາ

“ພວກເຮົາຄືປະຊາຊົນຊາວ
ເຜົ່າໂອມາ ແລະ ພວກເຮົາໄດ້
ອະນຸລັກຮັກສາວັດທະນະທໍາ
ຂອງຕົນດ້ວຍການຜະລິດ
ແລະ ສວມໃສ່ເຄື່ອງນຸ່ງທໍ່ມ
ພື້ນເມືອງທີ່ເປັນເອກະລັກ
ຂອງພວກເຮົາ. ”

ຂອງຕົນເອງ. ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ TAEC ມີການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກສ່ວນອື່ນໆເພື່ອຊ່ວຍແກ້ໄຂປັນຫາດຽວກັນນີ້ ແລະ ການສ່ວຍໂອກາດທາງວັດທະນະທຳທີ່ແຜ່ກະຈາຍໄປທີ່ວິລຸກກຳປາກົດແຈ້ງແບບຊັດເຈນຂຶ້ນ. ການວາງສະແດງ ພາຍໃຕ້ຫົວຂໍ້ “ການຝຶນ ຝູສິດທິ” ທີ່ໄດ້ວາງສະແດງຜົນງານປະດິດຂອງບັນດາຊາວຊ່າງຫັດຖະກຳທີ່ໜ້າອັດສະຈັນ ຈາກແມ່ກຊີໂນ, ພິລິບປິນ, ເຄນຢາ ແລະ ໂຮມາເນຍ, ເຊິ່ງທັງໝົດນີ້ຖືກນຳມາໃຊ້ປັນ “ແຮງບັນດານໃຈ” ໂດຍນັກອອກແບບແພຊັ້ນລະດັບໄຮເອນດີ. ການວາງສະແດງດັ່ງກ່າວ ຖືເປັນເວທີທີ່ດຶງດູດເອົາຄວາມສົນໃຈຈາກສັງຄົມໃນທີ່ວິລຸກ ໃນການຕ້ານການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດຈາກເອກະລັກທາງວັດທະນະທຳຂອງພວກຕົນ.

ການວາງສະແດງໃນຄັ້ງນີ້ຍັງບໍ່ແມ່ນຈຸດສິ້ນສຸດຂອງເລື່ອງລາວດັ່ງກ່າວເຊິ່ງບໍ່ແມ່ນເລື່ອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການກະທຳຜິດ ແລະ ຄວາມສິ້ນທັງໝົດທີ່ນັກທາງແຕ່ຢ່າງໃດ, ແຕ່ເປັນເລື່ອງຂອງການຝຶນຝູ ແລະ ການເຊື່ອມໂຍງໃນລະດັບໂລກ. ຊົນເຜົ່າໂອນາ ແລະ ຊົນເຜົ່າອື່ນໆ ຕ່າງກຳກໍາລັງຊອກຫາໂອກາດໃນການສະເໜີມສະຫຼອງ ແລະ ແບ່ປັນ ຂີດຄອງປະເພນີຂອງພວກຕົນໃນເວທີສາກົນ ໂດຍນຳໃຊ້ລະບົບການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນຢ່າງແທ້ຈິງ ເຊິ່ງພວກເຂົາເຈົ້າຄວນຈະສາມາດ

ໄດ້ຮັບຄວາມເຄົລົບຍົກຍົ່ອງ, ລວມທັງໄດ້ຮັບການຍອມຮັບ ແລະ ຕອບແທນດ້ວຍຄວາມຍຸຕິທຳ.

ຊາວໂອມາເປັນພຽງໜຶ່ງໃນ 50 ຊົນເຜົ່າຂອງລາວທີ່ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບຢ່າງເປັນທາງການ, ໂດຍແຕ່ລະກຸ່ມຊົນເຜົ່າລ້ວນແຕ່ມີເລື່ອງລາວທີ່ເລື່ອໜ້ານຢ່າງໜ້າສົນໃຈ. ຖ້າທ່ານມີຄວາມຕ້ອງການຢາກສີກສາສໍາຫຼວດຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງວັດທະນະທຳອັນອຸດົມສົມບູນຂອງປະເທດລາວ, ທ່ານສາມາດເຂົ້າທ່ຽວຂົນໄດ້ທີ່ສູນສິລະປະພື້ນເມືອງ ແລະ ຊົນເຜົ່າ ແຂວງຫຼວງພະບາງ.

ທ່ານສາມາດເຂົ້າຊົມງານວາງສະແດງ ພາຍໃຕ້ຫົວຂໍ້ “ການຝຶນຝູສິດທິ: ຊາວຊ່າງຫັດຖະກຳ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ການທັນເປັນທຸລະກິດ” ທີ່ສູນສິລະປະພື້ນເມືອງ ແລະ ຊົນເຜົ່າ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ເວລາ 9:00 ໂມງເຊົ້າ ຫາ 6:00 ໂມງແລງ, ວັນອັງຄານ ເຖິງ ວັນອາທິດ. ລາຄາປຶ້ມເຂົ້າຊົມແມ່ນ 30,000 ກີບ.

ສູນສິລະປະພື້ນເມືອງ ແລະ ຊົນເຜົ່າ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ເປັນກິດຈະການເພື່ອສັງຄົມ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນປີ 2006 ເພື່ອຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມມຳລະດົກທາງວັດທະນະທຳ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດຂອງຊົນເຜົ່າຕ່າງໆໃນລາວ ໂດຍອາໄສງານສີມີແບບດັ່ງເດີມ.

ຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ

ຮ້ານ TAEC ບຸຕຸກ ເປີດໃຫ້ບໍລິການທຸກວັນ ເລີ່ມແຕ່ 9:00 ໂມງເຊົ້າ ຫາ 9:00 ໂມງແລງ.

ວິທີເດີມທາງ

Lao Skyway ມີບໍລິການທຸກວັນໃນຍານໜ້າວ ຈາກນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນໄປຍັງຫຼວງພະບາງ

“Working with embroidery and applique is very challenging. Each motif is difficult and time-consuming to make. But, this is our tradition.”

- Khampheng Loma,
Handicraft Coordinator, Nanam Village

A colorful and intricate headdress of an Oma woman

The Oma of Laos:

From Rural Laos to the Runway

Words by Jennifer McCallum

Images by Traditional Arts and Ethnology Centre

The Oma, a small ethnic subgroup related to the Akha people, reside in the remote mountains of northern Laos. With a population of just 2,800 people across seven villages, no Oma are known to reside outside of Laos. With numbers such as these, you might expect their traditional designs and patterns to be a fading part of history. However, the Oma people still take great pride in producing and wearing their distinctive clothing. Then, in 2019, Oma traditional designs were replicated by an Italian fashion clothing brand, copied without credit or consent.

The Traditional Arts and Ethnology Centre (TAEC) in Luang Prabang has worked with the Oma of Nanam Village since 2010, so they have a long and trusted relationship. When the TAEC team traveled to Nanam to explain what had happened, community members were full of shifting emotions — a blend of awe, confusion, and eventual indignation. The Oma painstakingly hand-embroider and applique their designs onto handspun and handwoven fabric — symbols of their strong identity and diligence to their cultural heritage.

TAEC collaborated with the Oma to develop a model to help protect their cultural designs and intellectual property. This work led TAEC to connect with others tackling the same issue, and the truly global reach of cultural misappropriation became clear, leading to the exhibition “Claiming Inspiration: Artisans, Culture, and Commercialisation”.

ການຝຶ່ງຝົດທີ **CLAIMING INSPIRATION**

ຊາວຊ່າງຫັດຖະກຳ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ການຫັນເປັນທຸລະກິດ

Artisans, Culture, and Commercialisation

ການວາງສະແດງໃໝ່
AN EXHIBITION

TRADITIONAL ARTS
& ETHNOLOGY CENTRE
ສູນສິລະປະ ແລະ ຊົນເພື່ອເບີໂທ

Claiming Inspiration delves into the grey line between cultural appreciation and appropriation within the global fashion industry. It showcases incredible artisan-crafted pieces from Mexico, the Philippines, Kenya, and Romania, all of which have been used as “inspiration” by high-end fashion designers. The exhibition is a platform, drawing attention to communities worldwide in their fight against the exploitation of their cultural identity.

This exhibition is not a tale of wrongdoing and despondency, but one of resilience and global connection. The Oma and other communities are seeking opportunities to celebrate and share their traditions on an international stage using a system of true collaboration – where they can be respected, acknowledged, and fairly compensated.

CAPTIONS

- 1:** Oma people learn about intellectual property rights
- 2:** An exhibit at TAEC showcasing other appropriated cultural traditions
- 3:** Oma people are proud of their unique traditions and culture

1

2

The Oma represent just one of the 50 officially recognized ethnic groups in Laos, each with a story to tell. To explore Laos's rich tapestry of cultural diversity, visit the Traditional Arts and Ethnology Centre in Luang Prabang.

Visit “Claiming Inspiration: Artisans, Culture and Commercialisation” at the Traditional Arts and Ethnology Centre, Luang Prabang: 9am - 6pm, Tuesday to Sunday. Tickets: 30,000k

MORE INFO

The Traditional Arts and Ethnology Centre is a social enterprise founded in 2006 to promote Laos' ethnic cultural heritage and livelihoods based on traditional skills.

GETTING THERE

Lao Skyway has regular flights to Luang Prabang from Vientiane

3